

ПОГОДЖЕНО

Первинна профспілкова організація
Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу
Протокол від 06.08.2024 №10
Голова первинної профспілкової організації
Ігор КРИВОРУЧКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням педагогічної ради
Кам'янець-Подільського
медичного фахового коледжу
Протокол від 12.08.2024 № 1
Голова педагогічної ради
Віктор КЛИМ

ПОЛОЖЕННЯ

про виявлення, вивчення, узагальнення та поширення
передового педагогічного досвіду у
Кам'янець-Подільському медичному фаховому коледжі

1. Загальні положення

1.1 Цим Положенням визначається порядок виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду в Кам'янець - Подільському медичному фаховому коледжі.

1.2 Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та інших законодавчих актів, наказів Міністерства освіти і науки України.

1.3 Передовий педагогічний досвід (далі ППД) – оптимальна педагогічна діяльність, у процесі якої використовуються оригінальні форми, методи, прийоми, засоби, технології навчання та виховання, нові способи систематизації відомих форм, методів, прийомів та засобів, що забезпечує стійкі позитивні результати у практичному розв'язанні актуальних педагогічних проблем.

1.4 До передового досвіду, який підлягає вивченню, узагальненню та впровадженню, відносяться також методи та прийоми праці педагогів - новаторів, форми роботи педагогічних колективів, методи управління освітньою діяльністю. Ці форми і методи нової організації набувають соціальної значимості тільки в тому випадку, якщо буде забезпечена можливість їх застосування в практичних умовах.

1.5 Одним зі шляхів підвищення ефективності освітнього процесу в закладах освіти є творчий пошук резервів і можливостей педагогічних досягнень або педагогічної інноватики на основі своєчасного і планомірного розповсюдження передового педагогічного досвіду.

1.6 Авторами (претендентами на поширення) ППД можуть виступати:

- а) педагогічний колектив коледжу;
- б) творчі професійні об'єднання педагогів;
- в) керівник, заступник (директор, завідувач відділення) коледжу;
- г) викладач, вихователь, керівник гуртка.

1.7 Вивчення та розповсюдження ППД базується на єдиній методологічній основі, яка забезпечує можливість перенесення конкретного передового досвіду в педагогічну практику, установлення раціональної області його розповсюдження з оцінкою наслідків від його впровадження.

1.8 Ефективне застосування в освіті передового ППД передбачає планомірне проведення заходів щодо його вивчення та узагальнення, поширення та впровадження.

2. Мета, завдання, принципи виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду

2.1 Метою виявлення, вивчення, узагальнення та поширення ППД є прискорення процесу його трансформації в широку педагогічну практику, сприяння розвитку професійної майстерності педагогів.

2.2 Завдання виявлення, вивчення, узагальнення та поширення ППД полягають у стимулюванні творчих пошуків педагогів, розвитку їх педагогічних здібностей, створенні середовища для його застосування в різних умовах.

2.3 Основними принципами виявлення, вивчення, узагальнення та поширення ППД є законність, науковість, гласність, толерантність, нормативність, безперервність, комплексність, маневреність і гнучкість, що забезпечує його вибір залежно від потреб.

3. Класифікація передового педагогічного досвіду

3.1 Залежно від теми та змісту ППД може бути:

- комплексний досвід, що охоплює різні питання освітнього процесу (зміст, методи, прийоми, форми навчання), втілення досягнень педагогіки та психології і орієнтується на поглиблення професійного досвіду;
- локальний досвід – це досвід, який представляє певний доробок викладача чи педагогічного колективу в побудові певних компонентів навчально-виховного процесу: цільового, стимулюючого - мотиваційного, змістового, операційно-діяльнісного, контрольного-регулюючого, оціннорезультативного.

3.2 За рівнем творчої самостійності ППД поділяється на:

- раціоналізаторський – досвід, який представляє собою удосконалення практики навчання, виховання чи управління в межах відомих форм і засобів (методів, прийомів) педагогічної діяльності;
- новаторський – досвід, який представляє принципово нові для системи освіти педагогічні рішення;
- дослідницький - досвід – дослідження.

4. Виявлення, вивчення, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду

4.1 Виявлення, вивчення, узагальнення та затвердження ППД охоплює чотири етапи і складає, як правило один рік (можливо 2) :

- 1-й - інформаційно-мотиваційний;
- 2-й - підготовчий;
- 3-й - основний;
- 4-й - заключний

4.2 Виявлення ППД відбувається на рівнях:

- закладу освіти;

4.3 Роботу з виявлення ППД в коледжі організують директор коледжу, заступник директора з навчальної роботи, методист, голови циклових комісій.

4.4 Виявлення ППД відбувається в ході:

- моніторингу реалізації програми розвитку освітнього закладу;
- творчого звіту викладача про результати роботи над ППД;
- здійснення внутрішнього контролю;

- вивчення результатів роботи викладача над темою самоосвіти;
- звіту викладача про методичну роботу;
- атестації педагогічних працівників.

4.5 На рівні обласного методичного об'єднання виявлення ППД відбувається:

- у ході реалізації дослідно-експериментальної, науково-методичної роботи, проектної діяльності;
- у ході обласних оглядів, конкурсів, виставок, фестивалів;
- у ході атестації керівників навчальних закладів.

4.6 Виявлення ППД передбачає:

- визначення об'єкта (носія) передового досвіду;
- аналітичну оцінку вихідних матеріалів;
- систематизацію відомостей про передовий досвід та комплектування довідково-інформаційних матеріалів.

4.7 Об'єкт для вивчення ППД визначається в результаті аналізу внутрішньої і зовнішньої інформації:

- до внутрішньої інформації відносяться звітні матеріали про переможців проведених конкурсів, тематичних вивчень, відомості про прийоми і методи роботи педагогів-новаторів;
- до зовнішньої інформації - матеріали передового педагогічного досвіду, семінарів, конференцій, майстер-класів, інформаційні, методичні матеріали коледжу.

4.8 Виявлення ППД ґрунтується на методологічних засадах:

- об'єктивності. Педагогічні факти, результати педагогічної діяльності мають бути оцінені об'єктивно, відповідально, конкретно;
- комплексності. У підході до оцінки педагогічних явищ необхідно виходити з виявлення провідної ланки у структурі цілісного процесу, з урахуванням аналізу реальної педагогічної ситуації;
- науковості. Виявлення досвіду відбувається з позиції найновітніших досягнень педагогічної науки, тісного взаємозв'язку її з практикою, наукового осмислення практичних здобутків.

Науково обґрунтованим вважається виявлення досвіду на основі розробленої і обґрунтованої системи критеріїв та показників.

4.9 Загальні критерії оцінки ППД

4.9.1 За провідною функцією критерії поділяються:

- на ті, за допомогою яких оцінюється досвід як перспективний (актуальність, творча новизна, результативність і оптимальність);
- на ті, на основі яких визначається можливість і доцільність вивчення та поширення досвіду (стабільність, перспективність і відтворюваність).

4.10. Актуальність досвіду передбачає відповідність досвіду вимогам коледжу, соціальному замовленню, тенденціям суспільного розвитку, державній і регіональній освітній політиці; спрямованість на вдосконалення освітнього процесу: допомогу у подоланні окремих проблем навчання і виховання, що виникають у діяльності працівників освіти; формування інтелектуального потенціалу особистості; використання засобів розкриття здібностей і талантів кожного здобувача освіти, виховання високоморальної особистості.

Актуальність зумовлюється масштабністю розповсюдження досвіду. Про ступінь актуальності можна судити за кількісним показником - по тому, скільки осіб його вивчає.

4.11 Творча новизна полягає в комбінуванні вже відомих методик, відкритті нових форм, методів, способів педагогічної діяльності; вихід за межі відомого в науці і масовій практиці; в раціоналізації або вдосконаленні окремих сторін педагогічної діяльності, в оновленні освітніх засобів і правил їх застосування, постановці і вирішенні нових педагогічних завдань.

Без цієї якості досвід не є передовим. Якщо в досвіді немає новизни, він не являє собою для інших ніякого інтересу.

4.12 Висока результативність і оптимальність - невід'ємний показник, що передбачає забезпечення відповідного рівня знань, умінь і навичок в обсязі державної програми (стандартів освіти) з урахуванням індивідуальних особливостей і здібностей кожного здобувача освіти, їхньої вихованості, сформованості світогляду; результативність найвища в порівнянні з масовим рівнем або однакова з ним при використанні меншому часу та зусиль; сприяє сталості одержаних результатів у часі, раціональності витрат часу, зусиль, засобів.

Найбільш результативним і ефективним є досвід з інноваційним потенціалом, який визначається перевагою нових ідей.

4.13 Стабільність (надійність) – достатня апробованість досвіду, проявляється у стійкій ефективності та стабільності методів, прийомів, форм роботи, які повторюються, постійно використовуються в діяльності педагога, і стійких результатів в умовах застосування узагальненого досвіду іншими педагогами.

4.14 Перспективність і відтворюваність - характеризують досвід з точки зору забезпечення можливості наслідування його та перенесення в педагогічну практику для застосування іншими педагогами; довгострокове збереження актуальності результатів, які отримано за рахунок освоєння досвіду.

4.15 Унікальність і маневреність, тобто неповторність, здатність забезпечити вибір навчальних засобів (програм, підручників) залежно від потреб і можливостей здобувачів освіти.

5. Вивчення, експертна оцінка та узагальнення ППД:

5.1 Підготовкою для вивчення та узагальнення ППД є :

- рішення циклової комісії (протокол);
- рекомендації адміністрації коледжу (наказ, подання);
- рішення педагогічної ради (протокол).

5.2 Для вивчення та узагальнення ППД створюється експертна комісія, до складу якої входять представники адміністрації, методист, голови циклових комісій, за необхідності залучаються методисти, інші фахівці.

5.3 Експертна комісія складає план і здійснює вибір оптимальних методів вивчення та узагальнення інноваційного ППД на основі поданих претендентом матеріалів.

5.4 Узагальнення ППД складає один рік.

Рішення про порядок узагальнення приймає педагогічна рада коледжу.

5.5 Відповідальна особа (викладач) систематизує підібраний матеріал, здійснює опис, визначає форму узагальнення, готує відповідний документ (протокол, рекомендації, довідку, наказ) і подає на експертну комісію, яка складає експертний висновок і дає рекомендації з оформлення досвіду з метою подальшого його поширення.

5.6 Підготовлені матеріали досвіду розглядаються та обговорюються на засіданнях циклової комісії, методичної ради, педагогічної ради, в результаті чого порушується клопотання про затвердження конкретного досвіду.

5.7 На основі поданих матеріалів, клопотання проводиться затвердження (не затвердження) передового педагогічного досвіду.

6. Поширення передового педагогічного досвіду

6.1. Поширення передового педагогічного досвіду - це діяльність, спрямована на ознайомлення працівників освітніх закладів із суттю досвіду, обґрунтування доцільності його впровадження, популяризацію передової педагогічної ідеї та здійснюється автором за сприянням адміністрації коледжу, обласного методичного об'єднання, у таких формах:

- участь у курсах підвищення кваліфікації в якості лекторів практиків; педагогічних конкурсах;
- виступи авторів досвіду на науково-практичних конференціях, семінарах, педагогічних читаннях, ШПМ, засіданнях методичних об'єднань, педагогічних радах, курсах підвищення кваліфікації, творчі звіти;
- проведення комплексу заходів: лекції, семінари-практикуми, майстер-класи, консультації, відкриті заняття та позакласні заходи;
- публікації, тиражування інноваційного досвіду роботи (друкування у фахових журналах, окремі збірки, опис досвіду роботи з практичними додатками: розробки занять, позакласних заходів, тестові, діагностичні матеріали і т.д.), веб-сайти, інтерактивні та мультимедійні посібники;
- участь у виставках та експозиціях на місцевих, районних, обласних, всеукраїнських конференціях.

7. Інформаційне забезпечення передового педагогічного досвіду

Результати вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду оформлюються в паперовому та електронному вигляді.

7.2 На паперових носіях мають бути оформлені:

- титульний лист;
- інформаційний лист (інформація про автора передового педагогічного досвіду, фото);
- рецензія;
- анотація;
- витяг із протоколу засідання відповідного вищого колегіального органу про рекомендацію щодо затвердження досвіду;
- опис передового педагогічного досвіду (зміст, введення, основна частина, висновок, література, додатки).

7.3 В електронному вигляді оформлюються:

- титульний лист;
- інформація про автора передового педагогічного досвіду;
- фото;
- опис передового педагогічного досвіду.
- додатки (мультимедійні презентації, відео, фото);
- методичне забезпечення занять, виховних заходів;
- список публікацій у періодичних виданнях.